

Intern controleplan 2022

Alwin Postma

April 2022

1. Doelstelling intern controleplan

De doelstelling van dit intern controleplan is om op gestructureerde wijze aan te geven welke stappen wij nemen om vast te stellen dat onze organisatie 'in control' is. Het begrip 'in control zijn' betekent concreet:

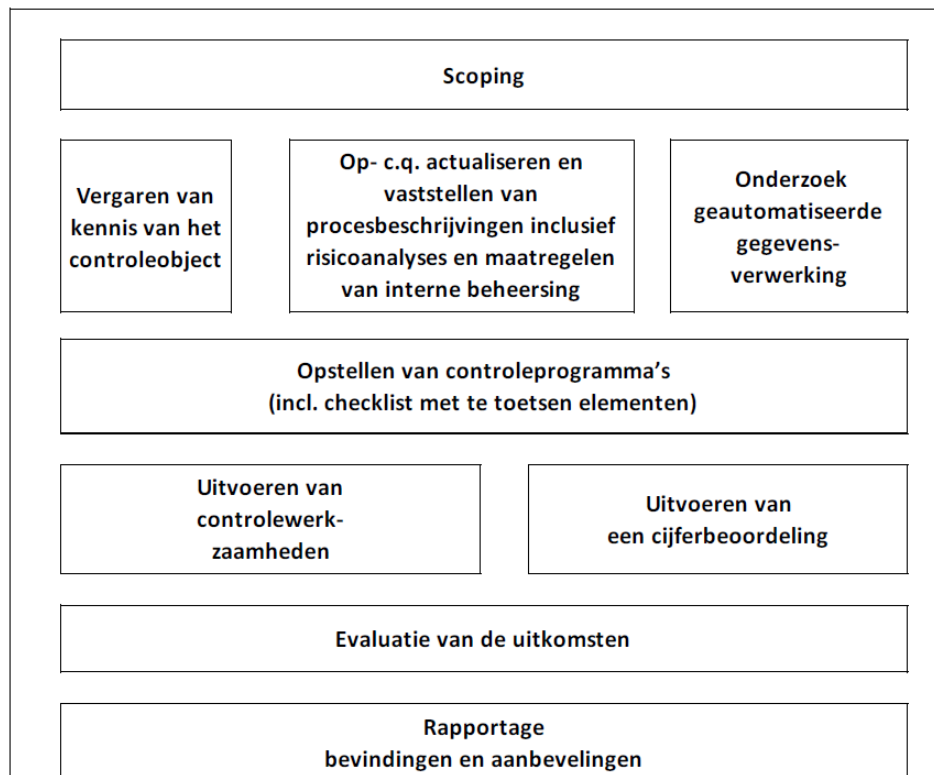
- Betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening
- Naleving van relevante wet- en regelgeving
- Effectiviteit en efficiency van de bedrijfsprocessen.

De Verbijzonderde Interne Controle (VIC) wordt zoveel mogelijk procesgericht ingevuld. Hierbij geldt als uitgangspunt dat niet elke individuele vastlegging in de administratie wordt getoetst maar de processen achter de gegevens worden getoetst. Hierbij wordt beoordeeld of de processen de juistheid, tijdigheid en volledigheid waarborgen. Procesgerichte controle bestaat in hoofdlijnen uit de volgen de stappen:

- Bepalen controledoelstelling
- Bepalen relevante wet- en regelgeving (toetsingskader)
- Risicoanalyse op procesniveau
- Het in kaart brengen van de opzet
- Het vaststellen van het bestaan
- Het toetsen van de werking
- Het rapporteren over de bevindingen en adviseren van verbeteringen.

Het controleplan 2022 heeft primair tot doel om de (financiële) rechtmatigheid en getrouwheid vast te stellen.

Dit zal resulteren in de schematisch weergegeven opbouw

2. Onderscheid significante- en overige processen

De processen zijn geselecteerd op basis van de volgende aspecten.

- In beginsel zijn alle processen met een financiële stroom geselecteerd om beoordeeld te worden.
- Voor alle benoemde processen in het uitvoeringsplan is beoordeeld in hoeverre er sprake is van een hoger/lager risico.
- Processen die vanuit de frauderisico-analyse als significant wordt aangemerkt worden sowieso betrokken worden in de VIC.

De huidige opzet van de risicoanalyse is vooral een inschatting die vooraf is gemaakt o.b.v. de bevindingen van voorgaand jaar, de bevindingen vanuit de interimcontrole en jaarrekeningcontrole van de accountant en de frauderisico-analyse. Dit is een goede basis om mee verder te gaan, maar is altijd aan aanpassingen onderhevig.

Er wordt gewerkt met een bijstelling van het risico wanneer de opzet en bestaan a.d.h.v. een lijncontrole is verricht. Vanuit deze beoordelingen kunnen afwijkende beelden ontstaan die een bijsturing van het eerder ingeschatte risico wenselijk maken (wijziging in de wet- en regelgeving, de mate van kwalitatieve en financiële control en of er sprake is van mutaties in werkprocessen/medewerkers). Deze bijsturing zal een effect hebben op de uiteindelijke controlerichting (systeem- of gegevensgericht) en de daarmee gemoeide aantallen.

Onderdeel	Controleaanpak
<i>Risico's</i>	<ul style="list-style-type: none">• Inventariseren van de risico's (i.s.m. vakafdeling).• Scoren van de kans & impact van de risico's (hoog, middel, laag).
<i>Beheersmaatregelen</i>	<ul style="list-style-type: none">• Inventarisatie van de fysieke & geautomatiseerde beheersmaatregelen: <i>Wie doet wat, wanneer, waarmee en waarom?</i>• Vaststellen van de opzet, het bestaan en – waar noodzakelijk – de werking van deze beheersmaatregelen.
<i>Restrisico's</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kwantificeren van het restrisico.• Bepalen van gegevensgerichte controlewerkzaamheden (detailcontroles, cijferbeoordelingen, cijferanalyses, verbandscontroles).

3. Uitvoering / vastlegging per proces

Door het uitvoeren van testwerkzaamheden kan een oordeel worden gegeven over de werking van deze interne beheersingsmaatregelen. Wij streven ernaar zoveel mogelijk systeemgericht te controleren in plaats van gegevensgericht. Dit betekent het volgende:

- Systeemgerichte controle: **testen van beheersmaatregelen**, op basis van analyse van het proces (opzet en bestaan) wordt bepaald in hoeverre beheersmaatregelen bestaan binnen het proces waarop gesteund kan worden. Indien er effectieve beheersmaatregelen bestaan

binnen het proces, kan gekozen worden voor controle van de effectiviteit van beheersmaatregelen

- Gegevensgerichte werkzaamheden worden uitgevoerd om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau (richting) te ontdekken en omvatten detailcontroles van transactiestromen, posten in het financiële overzicht en onderdelen van de toelichting bij het financiële overzicht, alsmede gegevensgerichte cijferanalyse. Gegevensgerichte werkzaamheden worden uitgevoerd om in te kunnen spelen op het ingeschatte risico van een afwijking van materieel belang. Deze methode wordt gevolgd indien blijkt dat niet gesteund kan worden op beheersingsmaatregelen.

De doelstelling van het uitvoeren van systeemgerichte werkzaamheden is te beoordelen of een interne beheersingsmaatregel effectief heeft gewerkt. Het doel van een gegevensgerichte detailcontrole is om afwijkingen van materieel belang op beweringniveau te ontdekken.

De werkprogramma's per proces zijn voor de komende jaren het spoorboekje voor de uit te voeren controles. De werkprogramma's zullen voorafgaande aan de controle (opzet, bestaan en werking) opgesteld worden.

De opbouw van de werkprogramma's per proces is als volgt:

1. Doelstelling controle. Hierin wordt de controledoelstelling opgenomen. Moet deze op rechtmatigheid (recht, hoogte of duur), juistheid (kosten) of volledigheid (opbrengsten) worden gecontroleerd en wat zijn de posten in de programmarekening en de balans die gerelateerd zijn aan de processen.
2. Wet- en regelgeving (normenkader) van toepassing op het proces en de impact hiervan op de interne controle. Hier wordt ingegaan op de relevante wet- en regelgeving en rechtmatigheidsaspecten van het desbetreffende proces inclusief de toelichting hoe dit geborgd is in het proces en de uitvoering van de interne controle.
3. Risicoanalyse. In dit hoofdstuk zijn de risico's en beheersmaatregelen in het betreffende proces weergegeven (in beginsel de opzet en bestaan). Deze risico's en beheersmaatregelen zijn het vertrekpunt van de interne controle en beschrijven overzichtelijk de beheersing van het proces. Hierin wordt niet alleen gefocust op financiële risico's maar is ook aandacht voor juridische risico's en eventuele niet-financiële risico's (bedrijfsvoerings- / dienstverleningsrisico's). Voor 2022 ligt de focus primair op de financiële rechtmatigheid.
4. Overzicht bevindingen en aanbevelingen. In dit overzicht zijn de bevindingen en aanbevelingen weergegeven die uit de risicoanalyse komen.
5. Werkzaamheden interne controle. Hierin worden concreet de werkzaamheden van de interne controle beschreven. Dit begint met de beoordeling van de opzet (door middel van een jaarlijkse actualisatie van de risicoanalyse met de proceseigenaar waardoor de procesbeheersing in beeld is), vervolgens het bestaan van het proces waarbij door middel van een lijncontrole het proces in beeld wordt gebracht. Vervolgens wordt de werking van de beheersmaatregelen beschreven waarbij via deelwaarnemingen de werking wordt getoetst.
6. Evaluatie en conclusie.

Wanneer belangrijke beheersingsmaatregelen in het proces niet aanwezig of zichtbaar zijn en hierdoor het risico niet voldoende afdekt, moeten aanvullende gegevensgerichte controles worden

uitgevoerd. Ook vormt een evaluatie van de bevindingen van vorig jaar en ontwikkelingen in het huidige jaar een rol in het bijstellen van de werkprogramma's.

Ten tijde van het schrijven van dit controleplan zijn de procesgerichte controles nog niet uitgevoerd. Deze controles zijn voor de belangrijkste processen voorzien in 2022. Dit betreft de processen Betalingsverkeer, Inkoop en aanbesteden en Personeel en salarissen.

RAPPORTAGE

Allereerst worden de uitkomsten van de VIC per proces gerapporteerd aan de proceseigenaar. De proceseigenaar krijgt hierbij de gelegenheid om een reactie te geven op de bevindingen en aanbevelingen vanuit de VIC.

Vervolgens wordt vanuit de rapportage per proces een overkoepelende rapportage opgesteld. Deze overkoepelende rapportage is primair gericht aan het management. De accountant zal het rapport ter kennisneming ontvangen.

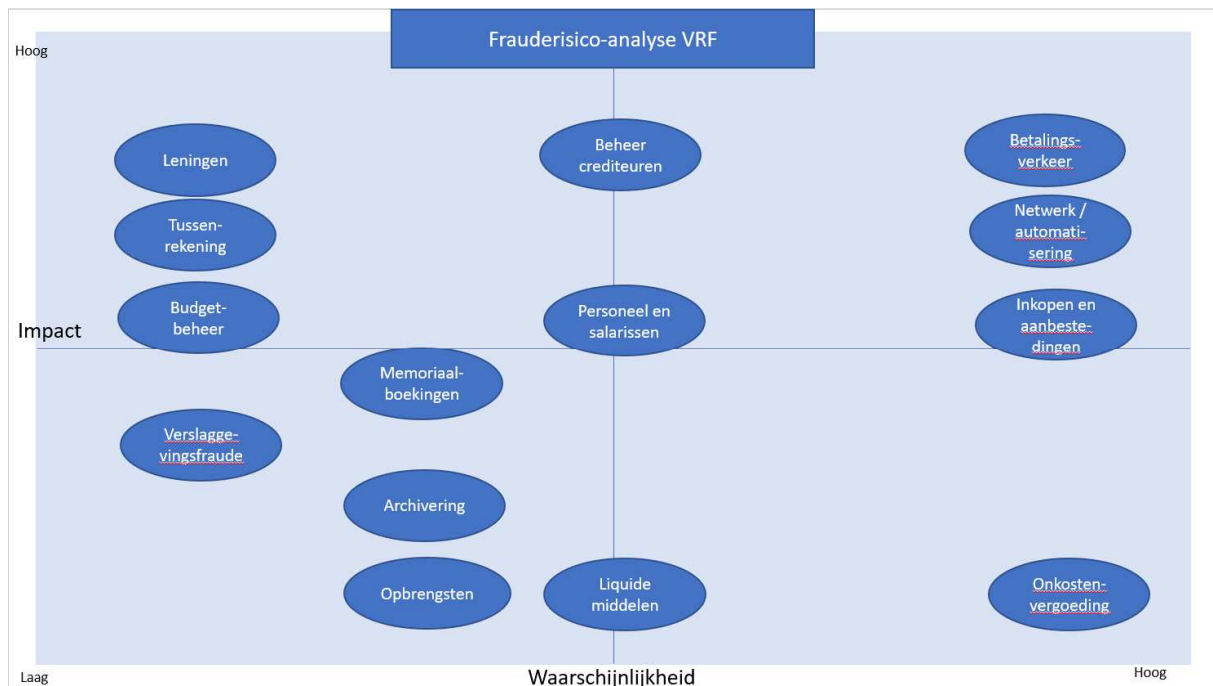
De rapportage (inclusief eventuele bijlagen) moet inzage geven in:

- Bijzonderheden naar aanleiding van de risicoanalyse;
- De omvang en aard van de uitgevoerde controles;
- De geconstateerde onvolkomenheden op detailniveau (financieel/niet-financieel, herstelbaar/niet-herstelbaar, rechtmatigheid);
- Een kwantificering van de fouten per proces plus de beantwoording van de vraag of en zo ja waar men financieel risico loopt;
- Conclusies en aanbevelingen;
- De voortgang ten aanzien van eerdere verbeteringsvoorstellen.

Bijlagen:

- A. Uitvoeringsplan VRF 2022

Uitvoeringsplan Interne Controle 2022

Planning

Per proces zijn de volgende werkzaamheden gepland:

Betalingsverkeer

Risico's:

- Inkopen zijn onrechtmatig omdat de geldende budgethoudersregeling niet wordt gevolgd (hoog risico).
- Er wordt op onrechtmatige wijze geld onttrokken aan de bank- en girorekeningen (hoog risico).

Werkzaamheden:

- Check op de autorisatie van verplichtingen en facturen conform de geldende budgethoudersregeling;
- Steekproefsgewijze controle vanuit betalingsrun om vast te stellen dat naam en rekeningnummer overeenstemmen met de factuur;
- Check op het verrichten van betalingen door de juiste personen;

Controlestrategie: Er is vastgesteld dat de afdeling financiën hier ook regelmatig checks op uitvoert en dit geldt zeker voor betalingen groter dan € 10.000. Daarom is een beperkte steekproef voldoende om de budgethoudersregeling en de betalingsrun te controleren.

Planning: Drie maal per jaar zal bij 25 facturen deze check worden uitgevoerd. Daarnaast zal ook drie maal per jaar worden gecheckt of de betalingsrun door de juiste personen is goedgekeurd.

Inkopen en aanbestedingen

Risico's:

- Er wordt niet voldaan aan de voorschriften van EU-aanbesteding (hoog risico);
- Inkopen zijn onrechtmatig omdat ze in strijd met het interne inkoopbeleid tot stand zijn gekomen (NB: van toepassing zolang dit in het normenkader staat) (midden risico);

Werkzaamheden:

- Toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure vanuit Europese regelgeving.
- Vaststellen dat bij het inkopen de verplichtingen van het inkoopbeleid (bv. meervoudig onderhands aanbesteden) zijn nageleefd.

Controlestrategie:

Het proces van Europees aanbesteden heeft nog steeds extra aandacht nodig binnen VRF, ondanks dat er de afgelopen jaren belangrijke stappen zijn gezet. Voorgaande neemt niet weg dat aan de hand van de volledige crediteurenlijst zal worden gecheckt op welke wijze inkopen zijn aanbesteed. Drie maal per jaar zullen alle crediteuren uit de boekhouding worden geëxporteerd en zal worden nagegaan op welke wijze is aanbesteed en of gedurende het kalenderjaar het risico bestaat dat de grens voor Europees aanbesteden wordt overschreden. Begin 2023 zal de definitieve lijst worden opgesteld. Gedurende 2022 zal een contractregister worden opgesteld, met als doel om eenvoudiger te kunnen vaststellen of er uitgaven worden gedaan terwijl de einddatum van het raamcontract is verstreken.

Netwerk / automatisering

Risico's:

- Het netwerk en/of applicaties zijn toegankelijk voor onbevoegden en/of onbevoegden kunnen wijzigingen aanbrengen in het netwerk en/of de applicaties (hoog risico).

Gedurende 2022 worden normen van BIO/NEN geïmplementeerd bij VRF. Hiertoe is een project opgezet. Daarnaast heeft de accountant in de management letter een aantal opmerkingen en aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op dit onderdeel. Er zal worden getoetst in hoeverre deze aanbevelingen zijn opgevolgd.

Verder zullen geen werkzaamheden worden uitgevoerd vwb. dit onderwerp.

Personeel en salarissen

Risico 1 : Brutosalarissen zijn onrechtmatig omdat CAR/UWO onjuist wordt toegepast (midden risico):

- Toetsing op juistheid toepassen rechtspositie (CAR/UWO, eigen beleid);
- Review op toepassing standenregister salarisadministratie;

Risico 2: Pensioenpremies zijn onrechtmatig doordat verkeerde premiepercentages en/of franchises zijn toegepast (midden risico);

- Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;
- Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);

Risico 3: Loonheffing is onrechtmatig door de verkeerde toepassing van de arbeidskorting danwel loonheffingstabel (midden risico);

- Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;
- Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);

Risico 4: Declaraties zijn onrechtmatig doordat uitbetaalde declaraties niet conform interne en externe wet -en regelgeving zijn bepaald (midden risico);

- Controle op declaraties van reiskosten en onkosten;
- Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers;

Risico 5: Brutosalarissen zijn onrechtmatig doordat betaald wordt aan personen die niet (langer) in dienst zijn (deadman payroll; midden risico);

- Review op toepassing standenregister salarisadministratie;

Controlestrategie:

Maandelijks wordt een standenregister opgesteld ter controle van de salarisadministratie, waarbij gecontroleerd wordt op:

- de juistheid en volledigheid van de dossiers van in- en uitdiensttreding;
- of alles is afgerekend bij uitdiensttreding;
- de aanwezigheid van een onderlegger voor wijzigingen in salarissen;
- onderbouwing van de onkostenvergoedingen;
- of er fiscale issues zijn.

In januari worden aanvullende controles uitgevoerd op het bruto-nettotraject op basis van de nieuwe premies, op de schaalperiodiek-bedragen en op het invaliditeits- & arbeidsongeschiktheids-pensioen. Deze controles worden opnieuw uitgevoerd wanneer het salaris in zijn geheel wijzigt door cao verhogingen.

Maandelijks wordt er door het systeem een random selectie van 50 onkostendeclaraties gegenereerd die door de salarisadministratie wordt gecontroleerd.

Voor wat betreft de vrijwilligersvergoedingen wordt twee maal per jaar een controle gedaan op de juistheid en autorisaties van vrijwilligersvergoedingen. Deze controle zal in augustus en aan het einde van het jaar worden uitgevoerd en er zullen dan elke keer 10 declaraties worden gecontroleerd.

Investerings en afschrijvingen

Risico 1: Verantwoorde investeringen komen niet toe aan de organisatie c.q. bestaan niet (langer) (midden risico).

- Toets op het bestaan van activa die zijn opgenomen in de administratie.

Risico 2: Investerings zijn niet uitgevoerd binnen het investeringsdoel van het ter beschikking gestelde krediet (midden risico);

- Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen;

Risico 3: Er worden investeringen uitgevoerd waarvoor geen krediet is verkregen (midden risico);

- Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen.

Risico 4: Het krediet wordt overschreden (begrotingsrechtmatigheid) (midden risico);

- Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen.

Risico 5: Afschrijvingskosten zijn onrechtmatig omdat de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de financiële verordening niet juist zijn toegepast (midden risico);

- Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast;

Werkzaamheden:

Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast: éénmaal per jaar wordt aan de hand van het vastgestelde Meerjaren Investeringsplan een controle worden uitgevoerd of de afschrijvingstermijnen overeen komen met de vastgestelde afschrijvingstermijnen.

Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen: In de tweede bestuursrapportages (t/m augustus) en in het jaarrekening wordt gerapporteerd over de status van de investeringen. In de bestuursrapportage wordt tevens het verschil tussen de realisatie en het volledige krediet verklaard. Tijdens deze werkzaamheden kunnen de risico's op overschrijding van het investeringskrediet worden herkend. Aan het einde van het jaar zal in jaarrekening worden gerapporteerd over de realisatie over het afgesloten boekjaar.

Toets op het bestaan van activa in de administratie: De belangrijkste activa betreffen voertuigen van de brandweer. Er zal daarom worden getoetst of deze activa daadwerkelijk bestaan. De lijst met verzekerde voertuigen zal worden gecheckt met de activastaat.

Treasury / Leningen

Normenkader: Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), Regeling Schatkistbankieren
Decentrale Overheden en Financiële verordening

Risico 1: Er wordt niet voldaan aan de voorschriften rondom de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (midden risico);

Risico 2: Het proces van het aantrekken van (kasgeld)leningen is in strijd met het treasurystatuut (financiële verordening; midden risico);

Werkzaamheden:

Toetsen kasgeldlimiet en renterisiconorm: één maal per jaar worden deze indicatoren herberekend.

Toetsen het proces rondom aantrekken van nieuwe financiering: dit proces wordt alleen getoetst indien er daadwerkelijk een nieuwe financiering wordt aangetrokken.

Toetsen van gelden conform de regeling schatkistbankieren.

Toetsen van de vertaling van de meerjarige investeringsprogramma naar de treasury-cashflowbegroting.

Begrotingsrechtmatigheid

Risico 1: Er wordt ten onrechte geschoven tussen budgetten en programma's om begrotingsoverschrijdingen te voorkomen (midden risico).

Risico 2: Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig (midden risico).

Risico 3: Reservemutaties zijn in strijd met besluitvorming van AB (midden risico).

Werkzaamheden:

1. Voer een toets uit op de memoriaalboekingen en stel expliciet vast dat de memoriaalboekingen niet zijn gemaakt om te schuiven tussen budgetten.

Deze toets wordt zo veel als mogelijk uitgevoerd gedurende het kalenderjaar om de jaarafsluiting te ontlasten.

2. Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie.

Uitvoering nadat een begrotingswijziging wordt goedgekeurd.

3. Stel vast of programma's een overschrijding laten zien. Zo ja, stel vast of de overschrijding past binnen de voorwaarden van de kadernota rechtmatigheid.

4. Stel vast dat overschrijdingen cf. het BBV worden toegelicht in de jaarstukken.

5. Toets of reservemutaties (zowel stortingen als onttrekkingen) voldoen aan besluitvorming van het AB (separaat besluit of begroting).

Verkopen en debiteuren

Het grootste deel van de opbrengsten van de VRF bestaat uit gemeentelijke bijdragen en de rijksuitkering BDuR. Voor deze opbrengsten wordt getoetst of deze conform bestuursbesluit respectievelijk de beschikking zijn verwerkt.

Declaratie VWS

Ook in 2022 staat in het teken van bestrijding van Covid-19, aangezien het ministerie van VWS voor het gehele jaar een opdracht heeft gegeven aan de GGD'en. Daarnaast heeft VWS aangegeven dat de onkosten ook in 2022 kunnen worden gedeclareerd. Net als in 2020 en 2021 zal daarom een declaratie worden ingediend bij het ministerie voor extra gemaakte kosten. Op de rechtmatigheid van deze declaraties zal zo goed als mogelijk worden toegezien. Er is een intern proces opgesteld om de besluitvorming hierover in geval bij onduidelijkheden te laten nemen door het DT. Daarnaast zal worden gecheckt of de berekeningen juist en volledig zijn uitgevoerd.

Declaratie opvang vluchtelingen Oekraïne

Veiligheidsregio's zijn vanuit hun taak in crisisbeheersing gevraagd een coördinerende rol op zich te nemen bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne. De aanvullende kosten zullen worden vergoed door het Rijk. Het ministerie van JenV zal hiervoor een regeling opstellen. Er zal op de rechtmatigheid van deze declaraties worden toegezien.

Planning van werkzaamheden en rapportage

Proces	Werkzaamheden	jan - apr	mei - aug	sep-dec
Betalingsverkeer	Check op de autorisatie van verplichtingen en facturen conform de geldende budgethoudersregeling	x	x	x
	Steekproefsgewijze controle vanuit betalingsrun om vast te stellen dat naam en rekeningnummer overeenstemmen met de factuur	x	x	x
	Check op het verrichten van betalingen door de juiste personen	x	x	x
Inkopen en aanbestedingen	Toetsen van de juiste aanbestedingsprocedure vanuit Europese regelgeving	x	x	x
	Vaststellen dat bij het inkopen de verplichtingen van het inkoopbeleid (bv. meervoudig onderhands aanbesteden) zijn nageleefd.	x	x	x
Netwerk en automatisering	Implementatie Bio/NEN : geen aanvullende werkzaamheden			
Personeel en administratie	Toetsing op juistheid toepassen rechtspositie (CAR/UWO, eigen beleid)			
	Review op toepassing standenregister salarisadministratie	x	x	x
	Review op de extern uitgevoerde (verband)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing	x		
	Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen)	x		
	Controle op declaraties van reiskosten en onkosten	x	x	x
	Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers		x	x
Investerings en afschrijvingen	Toets op het bestaan van activa die zijn opgenomen in de administratie	x		
	Benutting van investeringskredieten en gereedmelden van investeringen		x	x
	Toetsen of juiste afschrijvingstermijnen worden toegepast;			x
Treasury en leningen	Toetsen kasgeldlimiet en renterisiconorm			x
	Toetsen het proces rondom aantrekken van nieuwe financiering	na aantrekking		
	Toetsen van gelden conform de regeling schatkistbankieren			x
	Toetsen van de vertaling van de meerjarige investeringsprogramma naar de treasury-cashflowbegroting			x
Begrotings-rechtmatigheid	Toets op memoriaalboekingen		x	x
	Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie		x	
	Overschrijding programmabegroting vaststellen inclusief onderbouwing			x
	Toets of reservemutaties (zowel stortingen als onttrekkingen) voldoen aan besluitvorming van het AB			x
Verkopen en debiteuren	Toetsen of Bdur juist zijn verwerkt			x
Declaratie VWS	Toetsen rechtmatigheid en juistheid van de declaratie bij VWS	x	x	x
Rapportage			x	x